

Innst. S. nr. 242

(1999-2000)

Innstilling fra samferdselskomiteen om Telenor

St.prp. nr. 66 (1999-2000)

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

Bakgrunn og problemstillinger i proposisjonen

Etter samanbrotet i Telenor/Telia-fusjonen har departementet arbeidd parallelt med avvikling av det samanslåtte selskapet og med førebuing for delprivatisering og børsnotering av Telenor, jf. St.prp. nr. 59 (1999-2000) Om avviklingen av sammenslåingen av Telenor AS og Telia AB.

Det blei innført full konkurranse i telemarknaden i Noreg frå 1. januar 1998. Konkurransen er verksam og samfunnmessige mål blir følgde opp gjennom regulering. I denne situasjonen ser Regjeringa det ikkje lenger som føremålstenleg at staten fullt ut eig Telenor. Staten må utøve sitt eigarskap på ein profesjonell måte, som er med på å utvikle selskapet både på den norske og den internasjonale marknaden til beste for aksjonærane, dei tilsette og det norske samfunnet.

Samferdselsdepartementet finn å kunne trekkje følgjande konklusjonar:

1. Børsintroduksjonen av Telenor bør skje så snart som råd er.
2. Gjeldsgraden i selskapet kan aukast noko, men det er viktig å oppretthalde ein soliditet som kan sikre selskapet mot uventa tilbakeslag.
3. Under elles like vilkår, vil ein kombinasjon av emisjon/statleg sal av aksjar vere fordelaktig fordi eigar og selskap då har felles interesser og kan samarbeide effektivt, og dermed leggje til rette for at børsintroduksjonen kan bli ein suksess for alle involverte partar.

Det blir lagt til grunn at børsintroduksjonen blir gjennomført seinast innan utgangen av 2001, men Regjeringa arbeider med sikte på å gjennomføre transaksjonen hausten 2000.

Nasjonalt forankra eigarskap

Ei endring av eigarforma til Telenor vil skape større avklaring rundt staten si eigarrolle. Dette vil vere ein fordel for selskapet som i dag på tilsvarande vis som eigaren risikerer å bli skulda for å blande saman roller.

Ei delprivatisering og børsnotering av Telenor vil gi selskapet større forretningsmessig handlefridom og vil difor vere fordelaktig for selskapet. Telenor vil då kunne konkurrere på like vilkår med andre børsnoterte IKT-selskap. Det finst òg gode grunnar til at selskapet vil vere tent med at staten opprettheld ein strategisk eigarposisjon. For selskapet vil staten som strategisk eigar kunne medverke til stabilitet i eigartilhøva og m.a. hindre at selskapet blir kjøpt opp og kontrollert av eit større internasjonalt konsern.

Regjeringa ser det som viktig å sikre eit nasjonalt forankra eigarskap til Telenor og foreslår at staten opprettheld 51 pst. eigardel i selskapet. Fordi det er så få store norske private aksjonærar og småspararsegmentet av aksjemarknaden er lite utvikla i Noreg, er det naturleg at staten er ein langsiktig eigar i Telenor. For Regjeringa er det viktig å leggje til rette for vidare næringsutvikling med basis i Noreg. Internasjonaliseringa av verksemda styrkjer etter Regjeringa si oppfatning dette behovet.

Staten som aksjonær, selskapsstyring m.v.

Staten vil som aksjonær i Telenor framleis konsentrere seg om spørsmål knytt til kapitalstruktur, lønns- og utbyttepolitikk, med vekt på langsiktig lønns- og verdiskaping for aksjonærane. Regjeringa legg vekt på at dei statlege eigaroppgåvene blir utført profesjonelt og i samsvar med vanleg forretningsmessig praksis. Kravet til kapitalavkastning bør liggje på same nivå som for samanliknbare europeiske teleselskap. Kapitalstrukturen og utbyttepolitikken skal fremje verdiskapinga.

I juni 1997 blei verdien av eigenkapitalen i Telenor vurdert til å ligge mellom 24-30 mrd. kroner av uavhengige fondsmeklarar. Ei tilsvarende verdivurdering i juni 1998 estimerte verdien til 45-50 mrd. kroner. Departementet viser til at verdien av eigenkapitalen i Telenor i dag kan vere i storleiken 4-5 gonger så stor, men understrekar at det er stor uvissle knytt til slike verdivurderingar.

Det har vore eit problem at avgjerder om utbytte frå selskapet ikkje konsekvent har blitt sett i samanheng med verdiskapinga til selskapet, mellom anna sett i høve til behovet for å halde kapital tilbake for å kunne investere i prosjekt med høgare venta avkastning enn ved alternative plasseringar.

Ei endring av eigarforma til Telenor vil føre til at særreglane for statsaksjeselskap i aksjelovgjevinga ikkje lenger vil gjelde. Særleg er det grunn til å merke seg at styret i vanlege aksjeselskap over ein viss storleik blir valde av bedriftsforsamlinga, og at generalforsamlinga ikkje kan vedta eit høgare utbytte enn det styret foreslår eller godtek. Innafor ramma av styret sitt forslag har dessutan bedriftsforsamlinga rett til å fastsetje den høgaste summen som kan bli utdelt som utbytte.

Når det gjeld aksjonærrettar basert på ulike eigardele, er differensieringa særleg viktig for eigarstyring ved overgangar mellom eigardelar på 2/3, 1/2 og 1/3.

Kjem eigardelen under to tredjedelar kan ikkje eigar suverent endre selskapet sine vedtekter. Men dette inneber på si side at eigar kan hindre vedtektsendringar så lenge eigardelen blir halde over ein tredjedel. Ved ein eigardel på over ein halvdel har eigar rett til å avgjere dei aller fleste viktige selskapsaker, med unntak av endringar i selskapet sine vedtekter.

Sjølv om staten etter ei delprivatisering opprettheld ein aksjemajoritet i selskapet, vil dei rettslege rammvilkåra for eigarstyringa bli noko endra slik at det blir større distanse mellom staten og selskapet. Dette vil influere måten det statlege eigarskapet blir utøvd på jf. m.a. verdipapirlovgevinga og børsreglane.

Ein må vidare ta omsyn til at konkurranseevna og verdien av selskapskapitalen vil bli redusert i den grad staten utformar og praktiserer eigarskapet på ein måte som skil seg frå det som er vanleg i andre aksjeselskap.

Ei endring av eigarforma til Telenor kan føre til at lokaliseringmessige omsyn får mindre fokus. Departementet vil likevel peike på at Telenor sin lokaliseringstrategi for den norske marknaden, etter omdanninga til aksjeselskap, har vore basert på selskapet sine egne forretningsmessige vurderingar. At Telenor har oppretthalde eit nokså desentralisert lokaliseringmønster har m.a. samanheng med at arbeidskrafta i distrikta ofte er meir stabil og at landsdekkjande nærvere skaper generell "goodwill" for selskapet.

Børsintroduksjon - statens eigardel

Ved børsintroduksjonen tek Regjeringa sikte på å redusere staten sin eigardel med 15-25 pst. gjennom ein kombinasjon av kapitalutviding (emisjon) og utsal

av aksjar frå staten (spreiingsal). Det blir foreslått at Regjeringa blir gitt fullmakt til å avgjere om aksjekapitalen i Telenor skal utvidast med inntil 50 pst. av verdien av alle aksjane som blir selde ved børsintroduksjonen, men innanfor ei ramme på maksimalt 25 mrd. kroner. Avgjerder om dette blir tatt nærare tidspunktet for børsintroduksjonen. Det vil bli innhenta tilråding frå styret i Telenor i samband med ei slik avgjerd. Utgangspunktet for vurderinga av kapitalstrukturen vil vere forretningsstrategien og forretningsplanane til selskapet. Regjeringa ber om fullmakt til vidare nedsal av staten sine aksjar i Telenor AS gjennom ein kombinasjon av emisjon og spreingssal slik at staten sin eigardel utgjer minst 51 pst.

Gjeldsgrad/soliditetsmål

Styret i Telenor AS ønskjer at det gjeldande soliditetsmålet på 42 pst. blir endra med sikte på straks å kunne setje i verk den vekststrategien selskapet legg opp til. Dette fører til behov for auka ekstern opplåning, jf. St.prp. nr. 33 (1997-1998) Om kapitalutviding i Telenor AS og Innst. S. nr. 124 (1997-1998). Etter styret si vurdering vil nedgangen i den bokførte eigenkapitalprosenten til selskapet vere forsvarleg.

Gitt at selskapet har gode investeringsalternativ, finn departementet at selskapet kan auke gjeldsgraden sin.

Separate børsnoteringar

I samband med børsintroduksjonen vil det bli varsla at det etter kvart kan bli aktuelt med separat børsnotering av delar av konsernet. Det vil ikkje bli invitert inn strategiske partnerar på eigarsida i kjerneverksemda i tida før børsintroduksjonen.

Aksjeordning for tilsette

For at Telenor skal kunne overleve som eit sjølvstendig selskap, vil det vere svært viktig å rekruttere unge talent, og samtidig klare å halde på og vidareutvikle dyktige medarbeidarar og leiarar. Dersom Telenor skal kunne hevde seg i konkurransen om kompetanseresursane på sine satsingsområde, må selskapet difor kunne tilby belønningssystem, som saman med dei faglege utfordringane, gjer det attraktivt og interessant å arbeide i Telenor.

Det vil bli etablert ei aksjeordning for dei tilsette i Telenor. Aksjeordninga skal utformast i samsvar med dei grensene som følgjer av skattelova. Det skal ikkje nyttast opsjonar i samband med børsintroduksjonen. Det blir lagt opp til at dei tilsette får tilbod om ei garantert minstetildeling.

Marknadsføring av Telenor-aksjar. Stimulansar for småspararar

Sjølv om transaksjonen vil bli handsama av eit norsk og eit internasjonalt banksyndikat, vil nokre norske bankar ha høve til å selje aksjar i utlandet, samtidig som nokre utanlandske bankar vil ha høve til å selje aksjar i Noreg. Departementet vil leggje til grunn at alle verdipapirforetak som har løyve til å utføre inves-

teringstenester i Noreg skal ha høve til å selje aksjar til både institusjonar og privatpersonar.

Aksjeplasseringa vil bli marknadsført både i Noreg og i utlandet. Marknadsføringa i Noreg vil først og fremst bli retta mot småspararane. Denne marknadsføringa vil likevel bli påverka av dei avgrensingane som følgjer av føresegnene i verdipapirhandellova. Sjølv om ein legg til grunn ei omfattande marknadsføring i Noreg, er det grunn til å tru at hovuddelen av aksjane vil bli selde utanfor landet. Norske investorar vil likevel kunne få betre tildeling i forhold til sine tingingar av aksjar, innafor ramma av dei retningslinjer som gjeld for slike aksjesal i EØS-området. Hovudkriteriet for tildeling vil vere den pris investorane er villige til å betale for aksjen.

Ved dei aller fleste store statlege aksjesal, også i andre land enn dei som er nemnde ovanfor, har det vore brukt tiltak for å stimulere småspararane si interesse for å kjøpe aksjar. Rabatt er det mest brukte tiltaket, men lojalitetsaksjar er òg mykje brukt, anten åleine eller i kombinasjon med rabatt. Det har rett nok ikkje blitt brukt stimulansar i samband med privatiseringa i Danmark. Det blir heller ikkje brukt stimulansar ved børsnoteringa av Telia.

Gjennomgåande har det vore stor interesse frå småspararar når det gjeld "telekomaksjar" i dei ulike privatiseringane. Småspararar har i gjennomsnitt kjøpt om lag halvparten av aksjane i dei respektive transaksjonane.

Det er vanskeleg å seie korleis bruken av ulike former for stimulansar vil virke inn på dei nettoinntektene staten får frå salet av aksjar. Ved det planlagte salet av aksjar i Telenor må ein rekne med at tyngda av teikningane vil kome frå institusjonelle investorar i Noreg og i utlandet. Vurderingane til dei institusjonelle investorane vil vere heilt avgjerande for den prisen staten/Telenor vil oppnå på aksjane. Samferdselsdepartementet har fått råd frå tilretteleggarane om å vurdere bruk av stimulansar for småspararar og halde dette alternativet oppe til ein har fått vurdert saka nærare. Det blir peika på at monaleg interesse frå småspararar, spesielt tidleg i teikningsperioden, vil kunne virke positivt inn på etterspørselen frå institusjonane. Rabattar eller liknande til småspararar kan tenkjast brukt slik at dei vil virke positivt inn på dei samla salsinntektene til staten. Sikre vurderingar på dette feltet vil ein aldri kunne gjere, men dei marknadsundersøkingane som blir utført og dei analysene ein kan gjere på grunnlag av ei samanlikning av Telia og Deutsche Telecom sine transaksjonar, vil gi eit betre grunnlag for å vurdere dette.

Småspararar vil bli gitt preferanse ved tildelinga av aksjar. Regjeringa legg ikkje opp til at det blir gitt prisrabattar eller liknande.

Organisering av aksjesal m.v.

Organiseringa av aksjesalet og notering av Telenor på børs er ei stor og krevjande oppgåve. Det er etablert ei eiga styringsgruppe for prosjektet, med deltaking frå

selskapet og departementet. I tillegg er eksterne rådgjevarar med i gruppa.

Departementet og Telenor har i samsvar med vanleg praksis i denne typen transaksjonar engasjert fondsmeklarforetak (Goldman Sachs og DnB Markets) som hovudtilretteleggarar for børsintroduksjonen. Endelege avtalar vil eventuelt bli inngått når Stortinget har handsama sak. Departementet vurderer krav frå tilretteleggarane om at staten skal halde desse skadeslause for krav frå kjøparar av aksjane. Departementet ber om fullmakt frå Stortinget til dette.

Fordi det er ønskeleg å få Telenor-aksjen børsnotert, og sett på bakgrunn av risikoen for store verdisvingingar, er det viktig å ha størst mogeleg fleksibilitet med omsyn til kor stor del av Telenor som skal seljast første gongen. Er marknaden svært vanskeleg, kan det bli nødvendig å utsetje heile aksjesalet, sjølv om mange kostbare førebuingar er gjorde. Verdisvingingane i telekomsektoren på ein enkelt dag kan faktisk vere mykje større enn kostnadene ved plasseringa. Eit vedtak om å utsetje heile aksjesalet vil likevel vere ei svært vanskeleg sak å ta stilling til, m.a. fordi Telenor kan ha behov for kapitalen, men og fordi det er ein svært stor salsorganisasjon med fleire hundre personar involverte i plasseringa. Det vil dessutan vere vanskeleg eller umogeleg å seie om ei utsetjing vil kunne gi ein gunstigare pris for aksjane. Grunngevinga for ei eventuell utsetjing vil difor vere ei fagleg tilråding om at marknaden er for uroleg til at transaksjonen kan gjennomførast.

Ved plasseringa er det nødvendig å selje ein tilstrekkeleg mengde aksjar, slik at det blir monaleg likviditet i aksjen på børsen, og slik at prisinga av selskapet blir effektiv. Det er og viktig at den børsnoterte verdien av aksjen er stor nok til at den blir teke med i internasjonale indeksar, slik at aksjen blir attraktiv for utanlandske investorar. Det blir lagt opp til at den norske staten sel seg ned til 75-85 pst. eigardel i Telenor ved børsintroduksjonen. Den eksakte mengde aksjar, og aksjepriisen, blir fastsett like før salet skjer.

På grunn av den store interessa det venteleg vil vere for dette aksjesalet, tyder mykje på at det blir den største og mest kompliserte transaksjonen av sitt slag som er gjennomført i Noreg. Fordi ein stor del av aksjane vil bli selde i utlandet, vil og internasjonal betalingsformidling og valutaforhold medvirke til å auke risikoen.

Eigar- og regulatørrollene

For mellom anna å medvirke til at marknaden har tilitt til at eigar- og regulatørproppgåvene i telesektoren er organisert på ein føremålstenleg måte, legg Regjeringa opp til at forvaltninga av det statlege eigarskapet til Telenor blir overført til Nærings- og handelsdepartementet så snart børsintroduksjonen er gjennomført.

Som ledd i arbeidet med å opne telesektoren for alminneleg konkurranse frå 1. januar 1998, blei Arbeids- og administrasjonsdepartementet gjort til klageorgan i konkurransesaker i telesektoren. Når eigarskapet til Telenor blir overført til eit anna departement,

fell grunngevinga for denne særordninga bort. Ansvar for desse sakene vil difor bli ført tilbake til Samferdsdepartementet frå same tidspunkt som endringa av departementstilknytning for eigarskapet blir gjennomført.

Telenors forretningsstrategi

Telenor baserer sin forretningsstrategi på vidare vekst og verdiskaping, noko som vil føre til at den internasjonale delen av verksemda får eit større omfang. Målet med vekststrategien er å skape størst moglege verdiar for eigar og å leggje til rette for at verksemda held fram som eit sjølvstendig selskap med basis i Noreg.

Den vekststrategien som Telenor legg opp for å møte utfordringane på ein offensiv måte bør etter styret sitt syn gjennomførast så snart som mogleg, slik at særleg finansmarknaden får eit tidleg signal om Telenor si strategiske retning. Hovudgrunnen til dette er at det vil medverke til å gjere selskapet meir truverdig og attraktivt i samband med den komande børsintroduksjonen.

Styret i Telenor AS foreslår at staten opnar for å gjennomføre kapitalinnskott på kort varsel før børsintroduksjonen, dersom eit grunnlagt forslag om ei stor lønnsam investering blir lagt fram. Denne typen investeringsalternativ kjem ofte brått på og har korte tidsfristar for sakshandsaming og vedtak. Aktørar som ønskjer å ta del i slike store forretningar må difor på førehand hente inn samtykke frå sine eigarar. I Telenor sitt tilfelle inneber dette at Regjeringa må få nødvendige fullmakter frå Stortinget. Dersom Regjeringa finn å kunne akseptere selskapet si oppmoding om statleg kapitalinnskott før børsintroduksjonen, foreslår styret at det blir sett av ei ramme på opptil 30 mrd. kroner. Eit slikt kapitalinnskott kan til dømes skje gjennom eit ansvarleg og konvertibelt lån frå staten, slik at staten kan velje mellom å få lånet tilbakebetalt heilt eller delvis, eller å omdanne lånet heilt eller delvis til aksjekapital.

Samferdsdepartementet har engasjert ein internasjonal investeringsbank for å få utført ei sjølvstendig vurdering av Telenor sin forretningsstrategi. Dokumentet frå investeringsbanken inneheld opplysningar som er børsensitive og blir difor ikkje lagd fram.

Av banken sine hovudkonklusjonar går det m.a. fram at Telenor er ukjent i det internasjonale investormiljøet, og vil difor måtte leggje opp eit program for å gjere seg kjent og vise seg fram for investorar og for media, særleg internasjonalt, i forkant av børsintroduksjonen.

Det går vidare fram av proposisjonen at ein kan ikkje sjå Telenor sitt forslag til forretningsstrategi som ferdig framstilt. Styret har òg i brev 4. april 2000 modifisert si tilråding. Styret understrekar at det viktigaste er at Telenor får høve til å gjennomføre ein klår vekststrategi, og at selskapet blir posisjonert som eit vekstelskap. Dette inneber at selskapet må ha ein sterk kapitalbase som gir grunnlag for ekspansjonsinvesteringar. Styret har elles ikkje innvendingar mot at den endelege avgjerda, om det skal vere ein rein emisjon eller ein

kombinasjon av emisjon og utsal av staten sine aksjar, blir fatta nærare tidspunktet for gjennomføringa av børsintroduksjonen. Styret meiner òg at konklusjonen på dette punktet må sjåast i samheng med sjølv dimensjonen på aksjesalet. Det vil virke positivt på verdien av selskapet at det over tid er konsistens i dei avgjerder som staten tek som eigar.

Markedsutviklingen på teleområdet

Pr. mars 2000 har Post- og teletilsynet registrert om lag 40 tilbydarar i den norske marknaden. Dette er tilbydarar som eig og driv offentleg telenett, tilbyr offentleg telefonteneste og/eller tilbyr overføringskapasitet (leigde samband). I tillegg til desse er det nokre få konsesjonerte tilbydarar.

Innføringa av fast føreval frå 1. juni 1999 har lagt til rette for sterkare konkurranse på fasttelefoni. Dette har størst verdi for privatkundar og mindre bedrifter. Dei større bedriftene har òg før dette hatt høve til å rute trafikken via alternative tilbydarar. Ved utgangen av 1999 hadde Telenor sine konkurrentar om lag 250 000 kundar med fast føreval. Dette svarar til vel 10 pst. av det totale talet på fastnetttilknytningar i Noreg.

Frå 1. juni 1999 blei òg nummerportabilitet introdusert i fastnettet. Dette inneber at ein abonnent kan skifte aksessleverandør, men samtidig behalde sine telefonnummer.

Frå 1. juli 1999 innførte Telenor lik pris på vanleg fasttelefoni over heile landet (Norgestakst). Noreg er mellom dei landa i Europa som har lågast prisenivå for telefoni, både på sluttbrukar- og samtrafikksida.

Ved årsskiftet var det totalt 2 744 793 mobilabonnement. Dermed overgår for første gong talet på mobilabonnement talet på vanlege telefonabonnement (PSTN) i Noreg, noko som inneber at mobilmarknaden blir stadig viktigare både for kundane og leverandørar av utstyr og tenester. Dette er òg bakgrunnen for at fleire aktørar søker alternative måtar å tilby mobiltenester på.

Telenor er marknadsleiar og hadde ved utgangen av 1999 om lag 400 000 internettkundar. Tele2 har òg ein sterk marknadsposisjon på internettområdet, og Enitel har gjennom oppkjøpet av Telia Norge ein stor kundebase av internettbrukarar.

Etter oppkjøpet av Telia Norge si verksemd kan ein sjå Enitel som ein av dei største utfordrarane til Telenor på telemarknaden i Noreg.

Andre utfordrarar innan transportnettet er Bane Tele (Jernbaneverket), Eltele og UPC Norge.

Telekommunikasjonsmarknadene verda over er inne i ein rask endringsprosess. Dei viktigaste drivkreftene er teknologiutvikling, globalisering, utbreiing og bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) og industriell restrukturering. Ulike teknologiar og system for informasjon og kommunikasjon, som IT, tele og media, smeltar saman. Denne såkalla konvergensutviklinga er eit viktig grunnlag for ny produkt- og tenesteutvikling og fører til at marknader og industri driv over i andre struktur- og organisasjonsformer. Til

dømes har dei fleste europeiske landa delprivatisert og børsnotert sine statlege telekommunikasjonsselskap.

Konvergensutviklinga er blitt stimulert m.a. gjennom WTO sitt initiativ for liberalisering av telekommunikasjonane, EU sitt initiativ for fremje av "Informasjons-samfunnet", USA sitt initiativ for fremje av ein "Global Informasjonsinfrastruktur" og ei rekkje andre nasjonale initiativ for utvikling av "elektroniske motorvegar" m.a. i Noreg.

Det har i noko tid blitt danna regionale og globale alliansar mellom tradisjonelle teleoperatørar, og selskap er blitt fusjonerte eller kjøpte opp. Allianserperioden ser no i hovudsak ut til å vere over. Utviklinga er inne i ein fase med meir konsolidering til færre globale og regionale aktørar innan transport av datatrafikk. Gjennom den internasjonale restruktureringa blir særleg dei store "teletrafikkselskapa" større.

Det veks òg fram eit mangfald tenestetilbydarar som er uavhengige av teleoperatørane. Medan denne marknaden for nokre år sidan var konsentrert om nasjonale teletorgtype tenester basert på tradisjonell teleteknologi, er den no i stor grad blitt global som følgje av utvikling og kommersialisering av mange slags tenester som baserer seg på IKT, særleg mobiltelefoni og Internett.

Sjølv om konkurransen aukar, opplever dei tradisjonelle teleselskapa ein sterk vekst i trafikkvolumet. Trafikkveksten kompenserer i mange tilfelle det relative marknadstapet og prisreduksjonane.

Den høge veksten, saman med oppkjøps- og fusjonsaktiviteten, medverkar sterkt til at telekommunikasjonsselskap har auka svært mykje i verdi og særleg gjennom dei to siste åra, og står saman med datateknologiselskap no for ein svært stor del av børsverdiene i verda.

Tabell 5.1 i proposisjonen gjev ei oversikt over statleg eigarskap i teleselskap i Europa.

Internasjonalt er dei aller fleste nasjonale teleselskap delprivatisert.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Ei delprivatisering av Telenor vil medføre endringar i prosedyren for val av medlemmer til selskapsstyre og bedriftsforsamling.

Det vedtektsfesta kravet om at selskapet skal leggje fram ein årleg plan for verksemda (§ 10-plan) for generalforsamlinga blei oppheva i samband med førebuingane til samanslåing av Telenor og Telia. Ei utgreiing av utviklinga i selskapet kan ein i framtida ta inn i dei generelle stortingsmeldingane som blir lagt fram om bedrifter der staten har eigarinteresser og evt. meir kortfatta i den årlege statsbudsjettproposisjonen.

Det blir vist til at statsaksjeselskapsforma for Telenor AS ikkje lenger er lovfesta, jf. lov 24. september 1999 nr. 75. Eit forslag om å delprivatisere Telenor krev såleis inga lovendring.

I tilknytning til børsintroduksjonen og kapitalutvidinga i Telenor må selskapet bli omdanna frå eit aksjeselskap til eit allmennaksjeselskap. Dette følgjer av

reglane i børs- og aksjelovgjevinga. Slik omdanning blir vedteke av generalforsamlinga. I seg sjølv vil ikkje ei omdanning til allmennaksjeselskap ha noko å seie for staten sitt eigarskap og styringa av selskapet.

Sal av staten sine aksjar i Telenor vil innebere ei omplassering av statleg formue frå aksjar over til andre finansobjekt. Salet vil bli ført på ein 90-post med ein tilsvarande reduksjon i talet på aksjar i staten si bokførte aksjebeholdning. På 90-posten vil heile verdien av finanstransaksjonen bli inntektsført ut frå oppnådd pris på aksjeforføljen.

Samferdselsdepartementet legg opp til at kostnadene ved børsintroduksjonen blir løyvd på ein driftspost, på ein 01-post på eige utgiftskapittel.

Kostnadene ved børsnoteringa vil vere sterkt avhengig av salsprovenyet som blir oppnådd ved transaksjonen. Kostnadene vil auke di høgare pris ein oppnår for aksjane.

Det er for tidleg å rekne eksakt nivå på andre kostnader, men førebels blir det lagt til grunn felleskostnader på 250 mill. kroner. Marknadsføringskostnader, i hovudsak knytt til marknadsføring mot småspararar, er då rekna til 140 mill. kroner. Omfanget av marknadsføringskampanjen vil vere kommersielt grunnleggjande.

Provisjonen til tilretteleggarane og dei andre kostnadene skal fordelast mellom staten og Telenor. Samferdselsdepartementet legg førebels til grunn at desse kostnadene blir fordelt høvesvis mellom staten og Telenor etter kor store inntekter som vert tilført høvesvis staten og selskapet.

Departementet sine egne utgifter, medrekna kostnader til juridiske og finansielle rådgjevarar, blir rekna til 60 mill. kroner.

Regjeringa ser dei auka utgiftene i samanheng med den monalege inntektsauke ved aksjesalet, og vil ikkje foreslå at utgiftene blir dekkja inn ved utgiftsreduksjonar på andre område i budsjettet. Departementet fremjar eit forslag til vedtak som gir departementet fullmakt til utan løyving å utgiftsføre utgifter i samband med salet av aksjar i Telenor og å inntektsføre salsinntektene. Det vil bli fremma forslag om løyvingar i eigen proposisjon når utgiftene og inntektene er nærare avklåra eller seinast i samband med nysalderinga av budsjettet til hausten.

Ny selskapsstruktur for Telenorkonsernet

Telenor er i dag organisert som eit konsern med Telenor AS som morselskap. Delar av verksemda blir drive i morselskapet, men dei fleste av forretningsområda er skilte ut i egne selskap som Telenor AS eig direkte eller indirekte.

Telenor har foreslått at konsernet omorganiserast slik at kjerneverksemda blir samla i eitt selskap, medan ulike støttefunksjonar som t.d. installasjon, programvare og katalogverksemda blir skilte ut i egne underkonsern. Dette vil leggje forholda betre til rette for å trekkje inn private medeigarar i desse verksemdene. På eitt område, programvare, har ei slik utvikling allereie skjedd. I selskapet EDB Business Partner eig Telenor

såleis i dag 54 pst. Andre verksemder kor ei tilsvarande omlegging er aktuelt er Telenor si installasjons- og dataserviceverksemd (Bravida) og katalogverksemda. Bravida utgjer ca. N av den totale bemanninga til Telenor. Telenor ønskjer å redusere sitt eigarskap til under 50 pst.

Departementet er kjend med at Telenor arbeider med forslag til ny organisering av konsernet. Forslaget inneber eventuell oppretting av eit nytt holdingselskap. Føremålet med denne omorganiseringa er først og fremst å leggje til rette for større organisatorisk fleksibilitet og effektivitet. Samtidig oppnår ein at Telenor, på same måte som private konsern, får høve til å gjere seinare organisatoriske omleggingar i konsernet utan at sjølve omlegginga eller seinare eigarendringar i underkonserna utløyser skatt.

Departementet ventar på forslag frå styret i Telenor. Det vil vere nødvendig at staten medverkar til omorganiseringa ved at staten sine aksjar i Telenor AS eventuelt blir bytt med aksjar i eit nyetablert holdingselskap, som blir det nye morselskapet. Det statlege eigarskapet i Telenor vil då bli utøvd gjennom det nye holdingselskapet. Styret i Telenor AS og andre selskap i konsernet vil bli valde av styret i holdingselskapet.

Regjeringa meiner at forslaget kan leggje til rette for ein meir føremålstenleg og tilpassningsdyktig organisasjonsstruktur for Telenorkonsernet, og ynskjer at det blir arbeidd vidare med forslaget med sikte på ei eventuell gjennomføring av omstruktureringa før børsintroduksjonen. Regjeringa ber om fullmakt til å selje staten sine aksjar til eit nystifta eigarselskap mot vederlag i aksjar i dette selskapet.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Eirin Falset, Gard Folkvord, Sverre Myrli, Gunn Olsen og Ola Røtvei, fra Fremskrittspartiet, Thore Aksel Nistad og Christopher Stensaker, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Kofoed-Larsen og Jan Sahl, fra Høyre, Ellen Gjerpe Hansen og lederen Oddvard Nilssen, fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Myrvoll, og fra Venstre, May Britt Vihovde, har merket seg at Regjeringen ikke ser det lenger formålstjenlig at staten fullt ut eier Telenor.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre, vil vise til avtalen om statsbudsjettet for 1999 der Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre ble enige om å delprivatisere og børsintrodusere Telenor. Flertallet er tilfreds med at dette nå er forestående.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, er enig i at børsintroduksjon og delprivatisering kan finne sted høsten 2000.

Flertallet mener at Stortingets krav om at Telenor skal ha en egenkapital på 42,5 pst. kan frafalles. Selskapets egenkapitalgrad må fastlegges ut fra en forretningsmessig vurdering.

Flertallet mener at en reduksjon av den statlige eierandelen på mellom 15 - 25 pst. kan virke som et fornuftig omfang i første fase, men mener at det er mulighetene til å oppnå best mulig pris for statens aksjer som bør være avgjørende for omfanget av de forestående nedsalgsrunder.

Flertallet er enig i at forvaltningen av det statlige eierskapet i Telenor skal overføres fra Samferdselsdepartementet til Næringsdepartementet etter børsintroduksjonen.

Flertallet slutter seg til at Telenor skal ha en avkastning på linje med andre europeiske teleselskaper.

Flertallet støtter forslaget om å gi småsparere preferanse ved børsintroduksjonen og ser det som positivt at flest mulig av landets innbyggere får anledning til å bli aksjonær i Telenor.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, viser til at det framgår av proposisjonen at det er risiko forbundet med den utviklingen som markedene for telekommunikasjon gjennomgår.

Flertallet viser til at markedsutviklingen internasjonalt den senere tiden har vært preget av store svingninger. I den forbindelse vises det til Samferdselsdepartementets svar på spørsmål nr. 11 fra komiteen.

Flertallet mener at den generelle, og ikke minst den senere, tids utvikling viser at det er riktig å fastsette størrelsen på emisjonsbeløp og fordeling mellom emisjon og nedsalg nærmere tidspunktet for børsnotering.

Flertallet vil derfor gi Regjeringen fullmakt til å fastsette fordelingen mellom emisjon og nedsalg ut fra markeds- og forretningsmessige vurderinger.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre, vil vise til proposisjonen der det heter:

"Det blir peika på at monaleg interesse frå småspararar, spesielt tidleg i teikningsperioden, vil kunne virke positivt inn på etterspørselen frå institusjonane. Rabattar eller liknande til småspararar kan tenkjast brukt slik at dei vil virke positivt inn på dei samla salsinntektene til staten."

Disse medlemmer ønsker å gi småsparerne rabatt for å stimulere til at flest mulig kjøper aksjer i selskapet.

Disse medlemmer forutsetter at en rabattordning skal inneholde rabatt på kjøpskurs og bonusaksjer, tildelt i forhold til bindingstid slik at den samlede

rabatt er på linje med rabattordninger som andre tele-selskap i Europa tilbyr.

Disse medlemmer foreslår følgende:

"5. Regjeringa får fullmakt til å legge opp til bruk av preferansetildeling til småspararar i samband med bør-sintroduksjonen. Det er ein føresetnad at det blir lagt opp til rabattordningar/incentiver til småspararar i samband med dette."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at utviklingen i det internasjonale telekommunikasjonsmarkedet har ført til færre og større operatører og at nesten alle nasjonale teleselskaper i Europa nå er delprivatisert og børnotert. Denne utviklingen må Telenor AS også følge dersom selskapet skal ha mulighet til å følge opp sin vekststrategi. Disse medlemmer er derfor tilfreds med at Regjeringa nå fremmer forslag til Stortinget om delprivatisering og bør-sintroduksjon av Telenor AS.

Disse medlemmer vil peke på at norsk telepolitikk har vært en suksess. Det norske telemarkedet er preget av lave priser på tjenester, høy dekningsgrad, virksom konkurranse og dynamiske og lønnsomme operatører. De strukturelle endringene i telemarkedet tvinger frem en delprivatisering av Telenor. Når alle andre nasjonale teleselskaper enten har gjennomført, eller er i ferd med å gjennomføre reduksjon i den statlige eierandelen, vil det på sikt svekke Telenors evne til å overleve om ikke statens eierandel i Telenor AS kan reduseres.

Disse medlemmer vil gi Regjeringa fullmakt til å selge statens aksjer i Telenor AS gjennom en kombinasjon av emisjon og direkte nedsalg av statens aksjer, men da slik at eierandelen utgjør minst 51 pst.

Disse medlemmer går imot at det etableres rabattordninger for aksjesalget. Rabattordninger gir skjeve fordelingsmessige virkninger. Disse medlemmer vil peke på det også kan dannes forventninger om at rabattordninger vil bli innført i forhold til eventuelt fremtidig reduksjon av statens eierandeler i andre selskaper.

Komiteens medlemmer fra Kristelig folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til Innst. S nr. 197 (1998-1999) der et flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, peker på:

"at landsdekkende leveringsplikt, maksimalpriser og utførelse av samfunnsoppgaver i dag er pålagt Telenor i kraft av selskapets ledende posisjon i det norske telemarkedet og uavhengig av eierskapet i selskapet."

Disse medlemmer forutsetter at disse vilkår ivaretas i Telenors framtidige selskapsstruktur og forretningsstrategi.

Disse medlemmer mener det er viktig at staten som eier i Telenor tar stilling til hvor mye kapital en er

villig til å skyte inn i selskapet og i hvor stor grad en er villig til å la ny kapital tilføres selskapet gjennom en emisjon. Disse medlemmer mener det er opp til generalforsamling og regjeringa å ta stilling til risikoeksponeringen staten utsetter seg for.

Disse medlemmer viser til at regjeringa mener at en kombinasjon av emisjon/statlig salg av aksjer vil være fordelaktig, siden eier og selskap da har felles interesse og kan samarbeide effektivt, og dermed legge til rette for at bør-sintroduksjonen kan bli en suksess for alle involverte parter.

Disse medlemmer er enig i at det er forretningsstrategien og forretningsplanene til Telenor som skal være utgangspunktet for vurdering av kapitalstrukturen.

Disse medlemmer viser til at i proposisjonen som ble lagt fram den 19. mai 2000 sier Regjeringa at en ikkje kan se at Telenors forslag til forretningsstrategi er ferdig framstilt. Disse medlemmer vil på den bakgrunn støtte Regjeringens forslag om utviding av aksjekapitalen med inntil 50 pst. av verdien av alle aksjene som blir solgt, men maksimalt 25 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"6. Regjeringa får fullmakt til å vurdere om aksjekapitalen i Telenor ved bør-sintroduksjonen skal utvidast med inntil 50 pst. av verdien av alle aksjene som blir selde, men maksimalt 25 mrd. kroner."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Telenor gis fullmakt til en nyemisjon av aksjer til private uten statlig deltakelse med nyttegrunn, samt børnotering av selskapet i samsvar med de retningslinjer som disse medlemmer trekker opp i sine merknader. Selskapet bestemmer selv sin fremdriftsplan basert på sine forretningsmessige vurderinger.

Nasjonalt forankret eierskap

Disse medlemmer vil påpeke at nasjonalt eierskap ikke i seg selv nødvendigvis gjør en statlig eierandel på 51 pst. og at nasjonalt eierskap i seg selv ikke er noen garanti for en fornuftig og god forretningsmessig styring av selskapet. Disse medlemmer vil påpeke at det som eventuelt kan være av en verdi for det norske samfunn er å bevare hovedkontoret i Norge, samt ha innflytelse over de viktigste utviklingsprosjekter. Telenor er nå en meget viktig teknologisk og industriell motor i det norske samfunn, som kan danne basis for videre næringsutvikling med basis i Norge. For å sikre dette går disse medlemmer inn for at det etableres en såkalt "gylden" aksje på statens hånd som gis veto når det gjelder endringer i selskapets vedtekter som et alternativ til en 52 pst. statlig eierandel.

Staten som aksjonær, selskapsstyring m.v.

Disse medlemmer mener at etter børsnotering og delprivatisering må det være selskapets ledelse og styre som på normal måte i forhold til sine aksjonærer styrer selskapets virksomhet og vurderer hvilken kapitalstruktur, utbyttepolitikk og lønnsomhetskrav som bør danne grunnlag for den langsiktige forretningsutvikling og verdiskapning. Disse medlemmer vil overlate til aksjonærene på generalforsamlingen å ta stilling til slike spørsmål og mener politiske organer som Stortinget og Regjeringen ikke bør fremføre noen synspunkter på disse områder. Dette standpunkt må sees i sammenheng med at disse medlemmer en stund etter børsnotering og delprivatisering vil gå inn for at de gjenværende statlige eide aksjer overføres til et omorganisert og utvidet folketrygdfond knyttet opp til Folketrygdens langsiktige pensjonsforpliktelser og at dette fondet deretter vil forvalte de rettigheter disse aksjer medfører. Dette vil sikre at selskapet får en profesjonell og forretningsmessig styring og at det vil bli ført en forsvarlig utbyttepolitikk i motsetning til det som skjer ved politisk styring.

Børsintroduksjon - Statens eierandel

Disse medlemmer vil at Telenors styre og ledelse skal stå for organisering, tilrettelegging og gjennomføring av en nyemisjon av aksjer slik det er vanlig for børsnoterte selskaper som vil øke sin aksjekapital. Dette inkluderer fastsettelse av pålydende og emisjonskursen, samt rabattordninger i henhold til at det skal gis rabatt for ansatte og småsparere. Disse medlemmer vil imidlertid foreslå at dette skal skje innenfor en fordeling av eierandelene etter gjennomføringen som ser slik ut:

- Statlig eierandel 55 pst.
- Friaksjer til befolkningen 10 pst.
- Solgte aksjer 35 pst.

Utdeling av aksjer til de reelle eiere av i dag, nemlig den norske befolkning, skjer på basis av norsk statsborgerskap og registrering i Folkeregisteret på datoen for nyemisjonen. Inntekten ved salget av de 35 pst. tilfaller som normalt ved en aksjeemisjon selskapets egenkapital. Det forutsettes for øvrig at staten ikke deltar ved nyemisjonen.

Gjeldsgrad/soliditetsnivå

Disse medlemmer mener at selskapets ledelse og styre selv fastsetter sin gjeldsgrad/soliditet da denne fastsettelse vil få betydning for selskapets strategi.

Separate børsnoteringer

Disse medlemmer mener at selskapet selv må stå fritt til å børsnotere deler av konsernet og om det er ønskelig med strategiske partnere i forbindelse med eller etter børsnotering og delprivatisering.

Disse medlemmer slutter seg til at det etableres en aksjeordning for de ansatte i forbindelse med delpri-

vatiseringen og børsnoteringen, samt et moderat og fornuftig opsjonsprogram særlig for nøkkelpersonell, men mener det er styret og ledelsen som avgjør slike spørsmål.

Markedsføring av Telenor-aksjer. Stimulanter for småsparere

Disse medlemmer viser til sitt forslag om at det må være selskapets ledelse og styre som bør stå for arbeidet med delprivatisering og børsnotering og avgjøre alle spørsmål om markedsføring og stimulanter for småsparere.

Organisering av aksjesalg m.v

Disse medlemmer viser til sitt forslag om at styret og ledelsen bør stå fritt når det gjelder organiseringen av aksjesalget.

Eier- og regulatørrollene

Disse medlemmer slutter seg til at statens aksjer ved delprivatiseringen og børsnoteringen overføres til Nærings- og handelsdepartementet før det etter en relativt kort stund skal overføres til et omorganisert og utvidet Folketrygdfond. Når Samferdselsdepartementet fremdeles skal stå for utformingen av den statlige telepolitikk og derved regulatørrollen, bør imidlertid Arbeids- og administrasjonsdepartementet fortsatt stå som klageorgan i konkurransesaker i telesektoren for å unngå rolleblanding.

Telenors forretningsstrategi

Disse medlemmer viser til at det bør være styret som fastlegger sin forretningsstrategi med forslag til selskapets organer etter at børsnoteringen og delprivatiseringen er gjennomført på lik linje med andre børsnoterte selskaper. Disse medlemmer vil ikke at staten skal skyte inn noe mer kapital i selskapet før børsintroduksjon, men viser til sine forslag om at selskapet selv skal disponere hele inntekten ved salget av 35 pst. av selskapets nåværende verdi.

Markedsutviklingen på teleområdet

Disse medlemmer tar Regjeringens orientering til orientering, men ser ingen betydning for den foreliggende saks hovedspørsmål, nemlig børsnotering og delprivatisering av selskapet.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Disse medlemmer viser til at hvis delprivatiseringen og børsnoteringen overlates til selskapet selv, vil det ikke medføre noen særlige administrative eller økonomiske konsekvenser for staten.

Ny selskapsstruktur for Telenorkonsernet

Disse medlemmer mener at selskapets organisasjonsstruktur bør bestemmes av selskapets organer etter forslag av styret og ser ingen grunn til å fremsette synspunkter.

Konklusjon

Disse medlemmer viser til sine merknader og fremmer følgende forslag:

"Stortinget godkjenner at Samferdselsdepartementet får fullmakt til å treffe de nødvendige beslutninger slik at det etableres en statlig "gylden" aksje i Telenor AS og slik at Telenor AS gis adgang til å foreta en nyemisjon av aksjer og børsnoteerte selskaper basert på at etter dette utgjør statens nåværende eierandel 55 pst. av aksjene, befolkningen er gitt 10 pst. av aksjene og salgsinntektene av de resterende 35 pst. tilfaller selskapets egenkapital, etter at det er gitt rabatt ved aksjetegningen for ansatte og småsparere, samt gitt adgang til et moderat og fornuftig opsjonsprogram for ansatte, særlig nøkkelpersonell."

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er styrets oppgave ut fra forretningsmessige hensyn å vurdere hvilke behov selskapet har for emisjon og at det ikke er Stortingets oppgave å ta stilling til omfanget av emisjoner i Telenor. Det må være Telenors strategier og investeringsplaner som avgjør omfanget av emisjoner.

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er aktuelt for staten å delta i framtidige emisjoner i selskapet.

Disse medlemmer har merket seg at telebransjen gjennomgår store strukturelle endringer ved globalisering av markedene og konvergens på teknologisisiden. Det kan derfor bli nødvendig for Telenor å inngå fusjoner og strategiske allianser med krysseierskap. Å opprettholde krav om en statlig eierandel på 51 pst. kan avskjære Telenor fra denne type samarbeid. Disse medlemmer vil vise til at store deler av Telenors virksomhet befinner seg utenlands og er eksponert for betydelig risiko. Å opprettholde en høy statlig eierandel medfører at man eksponerer store statlige verdier for betydelig risiko, noe som ikke er tilrådelig.

Disse medlemmer mener derfor at staten på sikt skal selge seg helt ut av Telenor.

Disse medlemmer foreslår at punkt 2 i forslag til vedtak skal lyde:

"2. Regjeringa får fullmakt til å selje staten sine aksjar i Telenor."

Disse medlemmer mener at det er av generell viktighet å skille regulatørrollen fra statlig tjenesteproduksjon.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ønsker et sterkt Telenor og viser til at et klart flertall bestående av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti i Innst. S. nr. 284 (1995-1996) sier at "Telenor også i framtiden skal være et viktig redskap for å sikre landsdekkende tjenester og oppfylle samfunnsplagte oppgaver".

Dette medlem vil også peke på at brukerne har betalt oppbygging av den infrastruktur som Telenor eier.

Dette medlem ser eierstyring som et av virkemidlene for å nå de samfunnsmessige målsettingene vi har med telepolitikken.. Det er også verdt å merke seg at også departementet i proposisjonen erkjenner at endring av eierforma "kan føre til at lokaliseringmessige omsyn får mindre fokus." Dette medlem ser dette som en viktig side ved telepolitikken med målsetting om å ta hele landet i bruk. Eierstyring innebærer ikke politisk daglig styring, men at det er mulig å bruke eierskap for å nå overordnede målsettinger.

Dette medlem har registrert at Telenors ledelse i lengre tid har ønsket en delprivatisering, men konstaterer at det bedriftsledelsen mener er best for Telenor ikke nødvendigvis er det beste for det norske samfunn. Det har fram til nå vært holdningen i det politiske miljø. Dette medlem ser proposisjonen vi nå behandler som en helomvending, og hvor det foretas en ren avskrift av selskapets ønsker. Ledelsen i Telenor får forvalte fellesskapets verdier som de ønsker.

Dette medlem viser til at da Televerket ble omdannet til aksjeselskap gikk så vel Arbeiderpartiet som Kristelig Folkeparti og Venstre inn for at bedriften skulle videreføres som heleid statlig aksjeselskap, mens Senterpartiet gikk inn for å opprettholde Televerket som forvaltningsbedrift.

Dette ble understreket i forrige stortingsperiode av så vel Arbeiderpartiet som Kristelig Folkeparti og Senterpartiet. Disse partier gikk også til valg for denne stortingsperiode på at Telenor skulle opprettholdes som heleid statlig aksjeselskap.

I Telecom Revy for 21. august 1997 sier Senterpartiets talsmann Magnus Stangeland at han er "livredd for privatisering av Telenor".

I samme avis er May Helen Molvær Grimstad intervjuet på vegne av Kristelig Folkeparti og det står å lese:

"Partiet holder på at Telenor skal være et 100 pst. statlig eid selskap, men Grimstad åpner likevel døren på gløtt:

– Om det skal være det for all fremtid, det har jeg ikke noe fasitsvar på."

Dette medlem konstaterer at redselen og perspektivet "all fremtid" varte i 1 år og 3 måneder. Da inngikk sentrumspartiene budsjettforlik med Fremskrittspartiet og Høyre og gravla sine løfter til velgerne uten verken å spørre velgerne eller en gang ha en debatt i sine partier.

Dette medlem viser til den karakteristikk som Arbeiderpartiets tidligere samferdselspolitiske talsmann Karl Eirik Schjøtt-Pedersen ga om dette linjeskiftet i en debatt om telepolitikken i Stortinget 24. mars 1998:

"En ting er standpunktet. Men hva forventer disse partier å ha igjen av troverdighet. Nok en gang ser vi at de i valgkampen fortalte velgerne en ting, mens de

prinsippene de da hevdet nå er sporeløst forsvunnet. Hva er igjen av politisk ærbarhet?"

Dette medlem konstaterer at Arbeiderpartiet i denne sak har fulgt i sentrumpartiernes fotspor, lovet en ting, brutt løftene og heller ikke Arbeiderpartiet har gjennomført en grunnleggende debatt om temaet.

Dette medlem deler de synspunkter Schjøtt-Pedersen ga uttrykk for i denne debatt om "at det tidligere Televerket, nå Telenor, har vært og fortsatt skal være et viktig redskap", og konklusjonen:

"Nettopp derfor er det Arbeiderpartiets syn at Telenor skal videreføres som et heleid statlig aksjeselskap. Det er dette som gir klarestatlig styring av utvikling innen dette stadig viktigere samfunnsområdet. Selv en liten privat eierandel vil vesentlig svekke statens mulighet for eierstyring."

Dette medlem er av den oppfatning at det er i kombinasjonen av regulatoriske ordninger og eierstyring av Telenor at vi kan sikre en telepolitikk hvor vi kan nå de samfunnsmessige målsettinger. Eierstyring oppnår vi kun med 100 pst. statlig eierskap.

I dagens telemarked skjer det raske endringer, og det er viktig at Telenor har rammebetingelser som gjør at selskapet kan fungere i forhold til telemarkedet. Det ville derfor være nødvendig med en oppkapitalisering av selskapet, og det kunne skjedd ved statlig bidrag. Men dette medlem savner i proposisjonen en klar strategiplan for selskapet.

Dette medlem ser det som svært uheldig at selskapet splittes opp, og at Bravida og Katalog skilles ut. Bravida har om lag en tredjepart av de ansatte. Det legges nå opp til en fusjon hvor Telenor i første omgang skal eie 48 pst. aksjene, innen to år skal det reduseres til en tredjedel av aksjene og ved børsnotering i løpet av 3 – 5 år skal det ytterligere reduseres. Det innebærer at Telenors eierandel i denne vesentlige del av virksomheten forsvinner eller blir redusert til å være av liten innflytelse. Disse arbeidsplassene vil være svært utsatte.

Det er likeledes verdt å merke seg at ved denne fusjon vil ledelsen i selskapene bli tildelt aksjer. Mens man i morselskapet forsøker å unngå ukulturen, får den blomstre i de utskilte selskaper.

Dette medlem er bekymret for den frontrolle Telenor har for utvikling av teleteknologi i Norge, og det samfunnsansvar som Telenor innehar. Telenor har hatt og har en viktig rolle i forhold til næringspolitikk og distriktpolitikk, både ved at de legger til rette for

viktige rammebetingelser og at Telenor som selskap har mange ansatte i Distrikts-Norge.

Ved delprivatisering gir staten fra seg et viktig virkemiddel. Ved delprivatisering som ikke gir staten I flertall mister staten muligheten til ensidig å kunne endre selskapets vedtekter.

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre:

Forslag 1

5. Regjeringa får fullmakt til å legge opp til bruk av preferansetildeling til småspararar i samband med børsintroduksjonen. Det er ein føresetnad at det blir lagd opp til rabattordningar/incentiver til småspararar i samband med dette.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre:

Forslag 2

6. Regjeringa får fullmakt til å vurdere om aksjekapitalen i Telenor ved børsintroduksjonen skal utvidast med inntil 50 pst. av verdien av alle aksjane som blir selde, men maksimalt 25 mrd. kroner.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 3

Stortinget godkjenner at Samferdselsdepartementet får fullmakt til å treffe de nødvendige beslutninger slik at det etableres en statlig "gylden" aksje i Telenor AS og slik at Telenor AS gis adgang til å foreta en nyemisjon av aksjer og børsnoterte selskaper basert på at etter dette utgjør statens nåværende eierandel 55 pst. av aksjene, befolkningen er gitt 10 pst. av aksjene og salgsinntektene av de resterende 35 pst. tilfaller selskapets egenkapital, etter at det er gitt rabatt ved aksjetegningen for ansatte og småsparere, samt gitt adgang til et moderat og fornuftig opsjonsprogram for ansatte, særlig nøkkelpersonell.

Forslag fra Høyre:

Forslag 4

2. Regjeringa får fullmakt til å selje staten sine aksjar i Telenor.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykkjer i at :

1. Samferdselsdepartementet får fullmakt til utan løyving å utgiftsføre utgiftene knytta til salet av aksjar i Telenor og til å inntektsføre salsinntektene. Framlegg til løyvingar for utgiftene og inntektene skal leggjast fram for Stortinget så snart dei er avklart, og seinast i samband med proposisjonen om nysaldering av budsjettet for 2000.
2. Regjeringa får fullmakt til å selje staten sine aksjar i Telenor AS gjennom ein kombinasjon av emisjon og direkte nedsal av staten sine aksjar, men då slik at eigardelen utgjer minst 51 pst.
3. Regjeringa får fullmakt til å selje staten sine aksjar i Telenor AS til eit nystifta eigarselskap mot vederlag i aksjar i dette selskapet.
4. Regjeringa får fullmakt til å inngå avtale med tilretteleggarane av kapitalutvidinga i Telenor og utsalet av staten sine aksjar i selskapet om å halde tilretteleggarane skadeslause for krav frå kjøparar av aksjar.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 8. juni 2000

Oddvard Nilsen
leder

Ellen Gjerpe Hansen
ordfører

May Britt Vihovde
sekretær